

PRESONS DE DONES DE BARCELONA

SEGONES JORNADES D'HISTÒRIA PÚBLICA SOBRE LES PRESONS FEMENINES DEL FRANQUISME.

INICIACIÓ A LA RECERCA AMB FONTS ORALS I ESCRITES I FORMACIÓ EN HISTÒRIA PÚBLICA

Barcelona, 20-23 de novembre del 2024

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

1. Descripció

Activitat mixta de formació teòrico-pràctica (conferències i sessions plenàries), dirigida a la iniciació en la recerca sobre les presons femenines del franquisme a Barcelona (1936-1975), amb una vessant divulgativa de transferència del coneixement.

Aquestes segones jornades venen a ser la continuïtat de les que se celebraren els dies 20-24 de setembre al Centro Cultural La Corrala de la Universitat Autònoma de Madrid, dedicades a la presó madrilenya de Ventas (1933-1969).

2. Contingut i metodologia

El contingut de les Segones Jornades se centrarà en el coneixement i la divulgació de la experiència penitenciària femenina durant el franquisme a través dels quatre centres radicats a Barcelona: la Presó Vella o **Presó d'Amàlia**; la presó provincial de **les Corts**, antic correccional general de dones (1936-1955); la pròpia **presó Model** (1955-1963); i la també presó provincial de **la Trinitat** (1963-1983).

Els estudis abordats sobre el *Patronato de Protección de la Mujer* a través de les seves diverses juntes provincials, i de l'anomenada *Obra de Redención de Mujeres Caídas*, amb la seva xarxa de "presons especials per a prostitutes", també ocuparan un espai rellevant dins de l'anàlisi dels processos de correcció-moralització femenina impulsats per la dictadura franquista, amb les seves particulars institucions de reclusió.

Les activitats de formació i iniciació a la recerca pretenen abraçar tant les diferents fonts documentals escrites (documentació judicial i penitenciària, publicacions clandestines i fonts epistolars) amb les fonts orals (entrevistes a antigues preses) recopilades fins a dia d'avui. En la seva vessant pràctica (tallers), les jornades estan orientades a la capacitació de la difusió de continguts històrics mitjançant les eines digitals (portals web, Wikipèdia), dins del camp de la Història Pública.

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

3. Llocs on se celebrarà

- Sala d'actes de la presó Model de Barcelona
- Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona
- Espai Assemblea de CC.OO.

4. Públic

Alumnat universitari, personal docent, membres d'associacions memorialistes i públic en general.

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

Programa

DIMECRES 20 DE NOVEMBRE

Del 20 de novembre al 30 de desembre de 2024 estarà oberta a la Presó Model l'exposició "La militància i el antifranquisme davant del "Tribunal de Orden Público" (TOP), a la quarta galeria de l'antiga Presó Model, organitzada per l'Associació Catalana de Persones Ex-preses del Franquisme, CEHI-UB i la Fundació Cipriano García de CCOO, amb el suport de EUROM-Observatori de Memòries i el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

Tarda (16:30-20:30h). Sala d'actes de la presó Model:

16,30-16,45. Inauguració i presentació de les jornades: EUROM, Fundación Rosa Luxemburg, CEHI-UB, Associació Catalana de Persones Ex-Preses Polítiques del Franquisme, Ateneu Memòria Popular, Fundació Cipriano García i Ajuntament de Barcelona.

16,45-18,15. Sessió I: De la Presó Vella a la Presó de Les Corts, passant pel Correccional General de Dones.

- Taula col·loqui amb **Elsa Plaza, Ricard Vinyes i Pilar Molina**. Presenta: **Fernando Hernández**.

18,15-18,40. Presentació - projecció de la nova web www.presodelescorts (ACMe) i documental *Memòria de la presó de dones* (Marc Almodóvar y Ramón Bochaca).

Pausa/café (18,40-19,00)

Sessió II (19,00-20,30)

-Taula col·loqui amb els autors i autores, i familiars de preses de Les Corts: **Silvia Munt y Eva Fortes; Carles Vicente i Anna Maria Batalla**. Presenta: **Andreu Mayayo**

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

DIJOURS 21 DE NOVEMBRE

Matí (12,30-14,00 h). Facultat de Geografia i Història de la UB

Sala Jane Addams (4° planta)

- Presentació de treballs de recerca en curs de joves investigadors (I):
Carlota Vidal (UB): *Les Dones de la Presó Model.*

**La instal·lació La presó invisible (ACMe) estarà exposada al vestíbul de la planta 2^a de la Facultat de Geografia i Història durant la setmana.*

Tarda (17:00 – 20:30 h). Sala d'actes de la presó Model.

Del 20 de novembre al 30 de desembre de 2024 estarà oberta a la Presó Model l'exposició "La militància i el antifranquisme davant del "Tribunal de Orden Público" (TOP), a la quarta galeria de l'antiga Presó Model, organitzada per l'Associació Catalana de Persones Ex-preses del Franquisme, CEHI-UB i la Fundació Cipriano García de CCOO, amb el suport de EUROM-Observatori de Memòries i el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

17,00 - 19,00 h. Sessió I: La "corrección-moralización femenina". El Patronato de Protección de la Mujer i les Prisiones Especiales de Mujeres Caídas

- 17,00-17,25. Projectió del curt *Els Buits* (Isa Luengo, Sofia Esteve y Marina Freixa, 20'), presentat per les seves autores
- 17,25- Taula rodona amb **Mariona Roca i/o Maria Forn**, testimonis; **Elisabet Velo Fabregat** (UAB); i **Laura Bolaños Giner** (UCM). Presenta: **Mercè Garcés** (Ateneu Memòria Popular).

Pausa/café (19,00-19,20)

19,20-20,30 h. Sessió II: "Dones de la Model"

- Taula col·loqui amb antigues preses de la Model: **Anna Sallés i Dolors Folch**. Presenta: **Carlota Vidal**.

DIVENDRES 22 DE NOVEMBRE

Matí (12:30 – 14:00h). Facultat de Geografia i Història de la UB.

Sala Jane Addams (4ª planta)

- Presentació dels treball de recerca en curs de joves investigadores (II):
Maria Mayayo (UB): *La presó de La Trinitat*

Tarda (17:00 – 20:00h). Espai Assemblea de CC.OO.

17:00h. Sessió I: La Trinitat: penúltima etapa

- 17,00 - 18,30. Taula rodona amb **Elisabet Almeda** (UAB); **María Mayayo** (UB) y **César Lorenzo** (Grup d'Estudis sobre la Història de la Presó i les Institucions Punitives, GEHPIP) Presenta: **Marc Andreu** (Fundació Cipriano García)

18,30-18,50. Projectió del vídeo d'entrevistes a antigues preses de la Trinitat. realitzades per Carlota Falgueras, César Lorenzo i Sergi Salamé.

Pausa / Cafè (18,50 - 19,10)

19,10-20,30. Sessió II: La Trinitat. La presó ignorada

- Presentació del llibre *Trinitat. La presó de dones ignorada (1963-1983)*, de Carlota Falgueras i César Lorenzo. Taula rodona amb antigues preses de la Trinitat. Presenta: **Carlota Falgueras**.

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

DISSABTE 23 DE NOVEMBRE. RUTA HISTÒRICA

Matí (10:00 – 12:00h). Carrer Joan Güell amb Europa

- **“Memòria de la presó de dones”**. Visita al monument de la presó de Les Corts recorregut pel perímetre recentment senyalitzat. A càrrec de **Núria Ricart** i la Plataforma *Monumento Presó de Les Corts*.

*Observacions

Totes les sessions seran gravades per poder ser reproduïdes més endavant des d'internet prèvia autorització dels seus participants. Les jornades estaran acompanyades amb l'exposició itinerant *Memòria de la presó de dones de Les Corts*, de la Associació per la Cultura i la Memòria de Catalunya (ACMe).

Informació i contacte

observatori.memories@ub.edu

Organitzen: Observatori Europeu de Memòries (EUROM) de la Fundació Solidaritat UB; Fundació Rosa Luxemburg (FRL); Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI) de la UB; Fundació Cipriano García de CC.OO.; Associació Catalana de Persones Ex-Preses Polítiques del Franquisme; Ateneu de Memòria Popular; Asociación Española de Historia Pública (AEHP); Associació per la Cultura i la Memòria de Catalunya (ACMe).

Comitè organitzador: Laura Bolaños - Ricard Conesa - Carlota Falgueras - Jordi Guixé - Fernando Hernández - César Lorenzo - Amelia Martínez-Lobo - Maria Mayayo - Angelina Puig - Núria Ricart- Javier Tébar - Carlota Vidal.

Amb la col·laboració i el suport de l'Ajuntament de Barcelona

Organización | Organització

Colaboración | Col·laboració

